Azərbaycan COP29 irsini davam etdirir

Bu dəfə Braziliyada keçirilən COP30-da

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 30-cu sessiyası (COP30) Braziliyanın Belem şəhərində bir çox ölkənin dövlət və hökumət başçılarını, nazirlər və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərini iqlim dəyişikliyi ilə bağlı aktual problemləri və öhdəlikləri müzakirə etmək üçün bir araya gətirib.

Artıq noyabrın 6-dan start götürən tədbirə Azərbaycan öz pavilyonu ilə qoşulub. Pavilyon ölkəmizin iqlim fəaliyyəti üzrə davamlı liderliyini, eləcə də estafeti uğurla Braziliyaya təhvil verməzdən öncə COP29-a sədrliyi dövründə əldə olunan nailiyyətləri nümayiş etdirir.

Əvvəla xatırladaq ki, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova COP30-un Liderlər Sammitində çıxış edərək Azərbaycanın təşkilatçılığı ilə COP29-da əldə olunan mühüm nailiyyətlər barədə məlumat verib. Bir daha xatırladılıb ki, ölkəmiz böyük maneələrə, qeyri-müəyyənliklərə baxmayaraq, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ən uğurlu COP-lardan birinə evsahibliyi etdi, bu prosesi qətiyyətlə həyata keçirdi. Biz həmin möhtəşəm tədbirdə tərəflər arasında fikir ayrılıqlarını aradan qaldırmağı və əvvəlki danışıqlarda həll oluna bilməyən məsələlər üzrə tarixi konsensus əldə etməyi bacardıq.

Azərbaycan COP29-da Bakı Maliyyə Hədəfinin qəbul edilməsinə də nail oldu ki, bu da 2025-ci ildən başlayaraq, hər il inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün 300 milyard dolların səfərbər edilməsini nəzərdə tutur. Bu, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən indiyə qədər əldə edilmiş ən böyük maliyyə paketidir.

Bakı böyük uğurla yekunlaşan COP29-dan sonra estafeti Belemə - COP30-a verib. COP29-un missiyasını simvolizə etmək üçün ölkəmiz COP30-dakı pavilyonunu "Həmrəylik evi" adlandırıb. Pavilyonumuzun "İrs zalı" guşəsində həm qlobal COP29 irsi, həm də Azərbaycanın uzunmüddətli mədəni-ekoloji ənənələri sərgilənir. Burada şəffaflıq, su ehtiyatlarının iqlim dəyişmələrinə davamlılığı, sülh quruculuğu və insan inkişafını ehtiva edən səkkiz əsas təşəbbüs interaktiv formatda nümayiş olunur.

Pavilyonun mərkəzində Azərbaycanın aparıcı milli layihələri - "Qarabağ Yaşıl Enerji Zonası", "Bakı Yaşıl Nəqliyyat Mərkəzi", vüsət alan bərpaolunan enerji portfeli və "Avropa İttifaqı-Asiya Yaşıl Enerji Dəhlizi" layihəsi təqdim edilir. Bu təşəbbüslər Azərbaycanın gələcəkdə qitələri birləşdirən təmiz enerji mərkəzinə çevrilməsində oynadığı strateji rolu göstərir.

COP30 əsas diqqəti təbiətə yönəltdiyindən Azərbaycan pavilyonu da dünyanın ən unikal qapalı su hövzələrindən biri - Xəzər dənizini və qədim Hirkan meşələrindən tutmuş Qafqaz dağlarının zirvələrinə kimi ölkəmizin bənzərsiz biomüxtəlifliyini təqdim edir.

Bir sözlə, pavilyonumuz həm ənənəni, həm də innovasiyanı bir araya gətirərək zəngin mədəni və təbii irsə malik bir ölkənin dayanıqlı gələcəyi necə formalaşdırdığı barədə geniş məlumat verir.

COP30 çərçivəsində həmçinin Yaşıl İqlim Fondu (GCF) və Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının (IOM) birgə təşkilatçılığı ilə COP29-un aparıcı təşəbbüsü olan Bakı İqlim və Sülh Fəaliyyəti Mərkəzinin (Bakı Mərkəzi) İllik Yüksəksəviyyəli Dialoqu keçirilib. Tədbirdə BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına (UNFCCC) üzv ölkələrin nazirləri, yüksək səviyyəli hökumət nümayəndələri, BMT qurumları və beynəlxalq maliyyə institutlarının təmsilçiləri iştirak ediblər. Görüşün əsas məqsədi iqlim dəyişiklikləri və sülh əlaqəsi üzrə qlobal gündəliyin daha da irəlilədilməsindən ibarət olub.

COP29-un Sədri Muxtar Babayev tədbirin açılışında COP29 zamanı təsis edilmiş Bakı Mərkəzinin iqlim fəaliyyəti ilə sülh və sabitlik arasında yeni əməkdaşlıq mərhələsinin əsasını qoyduğunu qeyd edib. Digər çıxışlarda bildirilib ki, Bakı Mərkəzi artıq iqlim və münaqişələrdən əziyyət çəkən ölkələrdə innovativ modellərə əsaslanan pilot layihələrin icrasına başlayır. Bu vəzifənin sözügedən mərkəzə həvalə edilməsi isə beynəlxalq tərəfdaşların ölkəmizin etibarlı xarici siyasəti və iqlim diplomatiyasına inamının nümunəsi kimi dəyərləndirilir. Eləcə də təşəbbüsün iqlim maliyyəsini sülh və dayanıqlılıq nəticələri ilə birləşdirmək, həssas ölkələrə yardımın artırılması sahəsində vacib beynəlxalq mexanizmə çevrildiyi vurğulanıb.

İlk pilot layihələr üzrə Birgə İşçi Qruplarının yaradılmasına dair Bakı Mərkəzi ilə Qvineya-Bisau Ətraf Mühit, Biomüxtəliflik və İqlim Fəaliyyəti Nazirliyi, eləcə də Qambiya Ətraf Mühit, İqlim və Təbii Sərvətlər Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumları imzalanıb. Tədbirin sonunda isə Bakı Mərkəzinin Yüksəksəviyyəli Dialoqunun Belem Kommunikesi qəbul edilib.

Azərbaycanın COP30-da fəal iştirakı göstərir ki, ölkəmizin COP29 irsi davam edir və daha "yaşıl dünya" naminə həmrəy olmaq üçün kollektiv iqlim fəaliyyətini stimullaşdırır.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2025.- 14 noyabr (№ 242).- S.5.